

ประโยค ๑-๒

แปล มคธเป็นไทย

สอบ วันที่

๒๕๖

แปล โดยพยัญชนะ

๑ อตีเต กิร พาราณสียํ สาลิตตกสิปเป นิพฺพตตี ปตฺโต เอโก ปีฐสฺสปี อโหสิ ฯ โส นครทวาวเร เอกสฺส วฏฺฏรูกฺขสฺส เหมฏฺฐา นิสฺสนุโน “สฺกฺขราณี ชิปีตฺวา ตสฺส ปณฺณานิ ฉินฺหนฺโต หตฺถิริฎฺปากํ โน ทสฺเสหิ; อสฺสรูปํ โน ทสฺเสหิตี คามทารเกหิ วุจฺจมาโน อิจฺฉิตฺติจฺฉิตานิ รูปานิ ทสฺเสตฺวา เตสํ สฺนฺตีกา ชาพนียาตีนิ ลภาตี ฯ อถกทิวสํ ราชา อุยฺยานํ คจฺจนฺโต ตํ ปเทสํ ปาปฺถนึ ฯ ทารกา ปีฐสฺสปี ปาโรหนฺตเร กตฺวา ปลายิสฺสุ ฯ รมฺปิณฺเณ จิตฺมชฺฉนฺตีกเ รุกฺขมฺลํ ปวิฏฺฐสฺส, จิพฺพจฺฉายา สรีรํ ฝริ ฯ โส “กินฺนุ โข เอตฺนฺติ อุทฺธํ โอลเณนฺโต รุกฺขปณฺณเณสฺ หตฺถิริฎฺปากาตีนิ ทิสฺวา “กสฺเสตํ กมฺมฺนฺติ ปุจฺฉิตฺวา “ปีฐสฺสปีนฺติ สฺตฺวา ตํ ปกโกสาเปตฺวา อาท “มยฺหํ ปุโรหิตโต อติมุขโร, อปฺปมตฺตเกปิ วุตฺเต, พหุํ ภาณนฺโต มํ อุปทฺทเวติ, สฺกฺขิสฺสสิ ตสฺส มฺเช นาพิมฺตฺตา อชฺฉลนฺตีกา ชิปีตฺนฺติ ฯ “สฺกฺขิสฺสามิ เทว, อชฺฉลนฺตีกา อาทฺราเปตฺวา ปุโรหิตเณ สหฺตี ตุมฺเห อนฺโตสาณิยํ นิสฺสฺส, อหเมตฺถ กตฺตพฺพํ ชานิสฺสามิตี ฯ ราชา ตถา อกาลิ ฯ อิตโร กตฺตริยคฺเคน สาณิยา จิพฺพํ กาทฺวา, ปุโรหิตสฺส รมฺปิณฺเณ สหฺตี กเณตฺสฺส, มฺเช วิวฏฺฐมตฺเต เอกํ อชฺฉลนฺตีกํ ชิปี ฯ ปุโรหิตโต มุขํ ปวิฏฺฐํ ปวิฏฺฐํ คิลิ ฯ ปีฐสฺสปี, ชีณาสฺสุ อชฺฉลนฺตีกาสฺ, สาณิ จาเลสิ ฯ ราชา ตาย สณฺณาย อชฺฉลนฺตีกานํ ชีณมาวํ ญตฺวา อาท “อจาริย อหํ ตุมฺเหหิ สหฺตี กเณนฺโต กถํ นิตฺถิริตฺตํ น สฺกฺขิสฺสามิ, ตุมฺเห อติมุขรตาย นาพิมฺตฺตา อชฺฉลนฺตีกา คิลิตฺวาปิ ตฺถนฺทีกา นวปชฺชธาตี ฯ

แปล โดยอรรถ

๒ พราหมณ์ มงฺกมาวํ อาปชฺชิตฺวา ตโต ปฏฺฐาย มุขํ วิวริตฺวา รมฺปิณฺเณ สหฺตี สลฺลปีตฺตํ นาสกฺขิ ฯ ราชา ปีฐสฺสปี ปกโกสาเปตฺวา “ตํ นิสฺสาย เม สฺขํ ลทฺนฺติ ตฺถฺนฺโต ตสฺส สพฺพฏฺฐากํ นาม ทตฺวา นครสฺส จตฺตฺส ทิสฺส จตฺตารอ คามเว อทาลิ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย

รบ.๓ สภากฎหมายแพ่ง วตฤ น.๑๕๙-๑๖๑

แปล โดยพยัญชนะ

๑ อตีเต กิร พาราณสีย สาลิตตกลิปเป นิพพตตี ปตโต เอโก ปิฐสปปี อโหสิ ฯ โส นครทวारे เอกสฺส **วภูฏรูกขสฺส** เหฏฐา นิสินโน “สกุขรานิ ชิปีตวา ตสฺส ปณฺณานิ ฉินฺหนโต หตฺถิรูปกั โน หสฺเสหิ; อสฺสรูปกั โน หสฺเสหิตี ความทารเกหิ **วุจฺจมาโน อิจฺฉิตฺติจฺฉิตานิ** รูปานิ หสฺเสตวา เตสฺ สนฺติกา ขาพฺนียาทินิ ลภติ ฯ

๑ ได้ยินว่า ในกาลอันเป็นไปล่วงแล้ว **อ.บุรุษผู้ไปด้วยตั้ง** คนหนึ่ง ผู้ถึงแล้ว **ซึ่งความสำเร็จ** ในศิลปะของบุคคลผู้ติดซึ่งกัอนกรวด ได้มีแล้ว ในพระนครชื่อว่าพาราณสี ฯ **(อ.บุรุษ)** นั้น นั้นแล้ว ในภายใต้ **แห่งต้นไทรย้อย** ต้นหนึ่ง ใกล้ประตูแห่งพระนคร ผู้อันเด็กในบ้าน ท. **กล่าวอยู่** ว่า **(อ.ท่าน)** ติดแล้ว ซึ่งกัอนกรวด ท. ตัดอยู่ ซึ่งไปไม้ ท. **(ของต้นไทรย้อย)** นั้น จงแสดง ซึ่งรูปแห่งข้าง แก่เรา ท., **(อ.ท่าน)** จงแสดง ซึ่งรูปแห่งไม้ แก่เรา ท. **ดังนี้** แสดงแล้ว ซึ่งรูป ท. อัน **(อันเด็ก ท. เหล่านั้น)** **ทั้งปรารถนาแล้วทั้งปรารถนาแล้ว** ย่อมได้ **(ซึ่งวัตถุ ท.)** มีวัตถุอันบุคคลพึงเคี้ยวเป็นต้น จากสำนัก **(ของเด็ก ท.)** เหล่านั้น ฯ

อถกทิวสฺ ราชชา อญฺยานํ คจฺจนฺโต ตํ ปเทสํ ปาปุณฺนิ ฯ ทารกา ปิฐสปปี **ปาโรหฺนฺตเร** กตวา ปลายีสฺสุ ฯ รมฺปิณฺญ **ลิตฺตมชฺฌนฺตฺติเก** รุกฺขมุลํ ปวิภูฏสฺส, **ฉิทฺทจฺจฉายา** สรีรํ **ผริ** ฯ

ครั้งนั้น ในวันหนึ่ง อ.พระราชชา เสด็จไปอยู่ สู่พระอุทยาน เสด็จถึงแล้ว ซึ่งประเทศ นั้น ฯ อ.เด็ก ท. กระทำแล้ว ซึ่งบุรุษผู้ไปด้วยตั้ง **ในระหว่างแห่งย่านไทร** หนีไปแล้ว ฯ เมื่อพระราชชา เสด็จเข้าไปแล้ว สู่โคนแห่งต้นไม้ **(ในสมัยแห่งพระอาทิตย์)** อันมีในที่สุดแห่งท่ามกลางอันตั้งอยู่แล้ว, **อ.เงาแห่งช่อง** **แผ่ไปแล้ว** สู่พระสรีระ ฯ

โส “กินุ่ โข เอตุนฺติ อุทฺธํ โอลิเกนฺโต รุกฺขปถนฺเสสุ หตฺติรูปกาทีนํ ทิสฺวา “กสฺเสตํ กมฺมนฺติ
ปฺจุจิตฺวา “ปฺริสฺสปปิโนติ สุตฺวา ตํ ปกฺโกสาเปตฺวา อาห “มยฺหํ ปฺโรหิตํ อติมุขโร, อปฺมตฺตเกปิ
วุตฺเต, พหุํ ภณฺเโต มํ **อุปทุเวติ**, สกฺขิสฺสลิ ตสฺส มุเข นาฬิมตฺตา **อชฺลนฺตिका** ชิปีตฺนฺติ ๑

(อ.พระราช) นั้น (ทรงดำริแล้ว) ว่า (อ.เหตุ) นั้น อะไรหนอแล ดังนี้ ทรงแลดูอยู่ ในเบื้องบน
ทรงเห็นแล้ว (ซึ่งรูป ท.) มีรูปแห่งข้างเป็นต้น ที่ไปของตนไม้ ท. ตรัสถามแล้ว ว่า (อ.กรรม) นั้นเป็นกรรม
ของใคร (ยอมเป็น) ดังนี้ ทรงสดับแล้ว ว่า (อ.กรรมนั้น เป็นกรรม) ของบุรุษผู้ไปด้วยตั้ง (ยอมเป็น) ดังนี้
(ทรงยังราชบุรุษ) ให้เรียกมาแล้ว (ซึ่งบุรุษผู้ไปด้วยตั้ง) นั้น ตรัสแล้ว ว่า อ.ปุโรหิต ของเรา
เป็นผู้มีปากกล้า (เป็น), (ครั้นเมื่อคำ) แม้อันมีประมาณน้อย (อันเรา) กล่าวแล้ว, กล่าวอยู่ (ซึ่งคำ)
อันมาก **ยอมเบียดเบียน** ซึ่งเรา, (อ.ท่าน) จักอาจ เพื่ออันดีด **ซึ่งมูลแห่งแพะ** ท. อันมีชะนานเป็นประมาณ
ในปาก (ของปุโรหิต) นั้น (หรือ) ดังนี้ ๑

“สกฺขิสฺสามิ เทว, อชฺลนฺตिका อาหาราเปตฺวา ปฺโรหิตเณ สทฺธิ ตุมฺเห **อนฺโตสาณิยํ** นิสฺสีถ, อหเมตฺถ
กตฺตพฺพํ ชานิสฺสามิตี ๑ ราชฯ ตถฯ อกาลิ ๑

(อ.บุรุษผู้ไปด้วยตั้ง กราบทูลแล้ว) ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้สมมติเทพ (อ.ข้าพระองค์) จักอาจ, อ.พระองค์
(ทรงยังราชบุรุษ) ให้นำมาแล้ว ซึ่งมูลแห่งแพะ ท. ของงประทับนั่ง **ในภายในแห่งม่าน** กับ ด้วยปุโรหิต,
อ.ข้าพระองค์ จักรู้ (ซึ่งกรรม) อัน (อันข้าพระองค์) พึงกระทำ (ในเรื่อง) นี้ ดังนี้ ๑ อ.พระราช
ได้ทรงกระทำแล้ว เหมือนอย่างนั้น ๑

อิตโร กตฺตริยคุเคน สาณิยา จิหฺพํ การตฺวา, ปุโรหิตสฺส รณฺญา สทฺธิ กณฺหตฺสฺส, มุเข วิวฺฆมตฺเต
เอเกกํ อชฺลนฺตฺกํ ชิปี ฯ ปุโรหิต มุขํ ปวิภูฏํ ปวิภูฏํ คฺคิ ฯ ปีธฺสปี, ชีณาสฺ อชฺลนฺตฺกาสุ, สาณิ
จาเลสิ ฯ

(อ.บุรุษผู้ไปด้วยตั้ง) นอกนี้ (ยังบุคคล) ให้กระทำแล้ว ซึ่งช่อง ที่มัน ด้วยปลายแห่งกรไกร, เมื่อปุโรหิต
กราบพูลอยู่ กับ ด้วยพระราช, ครั้นเมื่อปาก เป็นอวัยวะสักว่า (อันปุโรหิต) อ้าแล้ว (มีอยู่), ดัดแล้ว
ซึ่งมูลแห่งแพะ ก้อนหนึ่ง ๆ ฯ อ.ปุโรหิต กลืนกินแล้ว (ซึ่งมูลแห่งแพะ) อันเข้าไปแล้ว อันเข้าไปแล้ว
สู่ปาก ฯ อ.บุรุษผู้ไปด้วยตั้ง, ครั้นเมื่อมูลแห่งแพะ ท. ลื่นแล้ว, ยังมัน ให้ไหวแล้ว ฯ

ราชา ตาย สณฺญา อชฺลนฺตฺกานํ ชีณาวํ ญตฺวา อาท “อาจริย อหํ ตุมฺहेติ สทฺธิ กณฺหโต กถํ
นิตฺถริตฺตํ น สกฺขิสฺสํมิ, ตุมฺहे อติมุขฺรตฺยา นาพิมตฺตา อชฺลนฺตฺกา คฺคิตฺวาปี ตฺถนฺทิวํ
นาปชฺชถฺติ ฯ

อ.พระราช ทรงแบแล้ว ซึ่งความที่ แห่งมูลแห่งแพะ ท. เป็นของลื่นแล้ว ด้วยสัญญา นั้น ตรัสแล้ว ว่า
ข้าแต่อาจารย์ อ.เรา กล่าวอยู่ กับ ด้วยท่าน จักไม่อาจ เพื่ออันรื้อฟื้น ซึ่งวาจาเป็นเครื่องกล่าว, อ.ท่าน
แม้อันกลืนกินแล้ว ซึ่งมูลแห่งแพะ ท. อันมีทะนุเป็นประมาณ ย่อมไม่ถึงหัว ซึ่งความเป็นแห่งคนหนึ่ง
เพราะความที่ (แห่งตน) เป็นผู้มีปากกล้า ดังนี้ ฯ

แปล โดยอรธ

๒ พราหมณ์ **มงกุฎา** อาปชชิตวา ตโต ปฏฐาย มุข **วิริตวา** รณญา สหิ **สลปิตุ**
นาสกุชิ ฯ ราชาน **ปิฐูปปี** ปกโกสาเปตวา "ตํ นิสาย เม สุขํ ลทนต์ ตัญญู สลส **สพพญู**
นาม ทตวา นครสส จตุสฺ ทิสาสฺ จตตาร **คามเว** อทาสี ฯ

๒ พราหมณ์ถึง**ความเป็นผู้** **แก้**จำเดิมแต่นั้น ไม่อาจเพื่อ**อ**ปาก**เจร**จากับพระราชาได้ ฯ พระราชา
รับสั่งให้เรียกบุรุษเปลี่ยนมาแล้ว ตรัสว่า "เราได้รับความสุขเพราะอาศัยท่าน" ทรงพอพระทัย จึงพระราชทาน
ชื่อ**หมวด ๘ แห่ง** **วัตถุทั้งสี่** แก่เขาได้พระราชทาน**บ้าน** **ส่วย ๔** ตำบล ในทิศทั้ง ๔ แห่งเมือง ฯ